

Pranwan Ladaw (13), B, 2021

Kadai raitim, Karai Kasang a Sasana dam lada wa na hpe pat shingdang n lu ai

Hkristu hta tsaw ra ai nu wa hpu nau ni e, ndai laban gaw Pranwan Ladaw hta (13) ngu na laban rai nga ai.

Lai wa sai laban hta Yesu Madu lagaw lata si ai machyi masha hte kaga ana ahkya kap ai masha law law hpe shamai shatsai ya ai lam na la lu saga ai. Yesu Madu gaw nat kap masha ni, mara kap ai ni, machyi masha ni yawng hpe hkrit tsang hpa kaw nna shalawt dat ai hte hkye hkrang la ai wa nan rai nga ai.

Masha shagu gaw sak hkrung ding yang, tsi mawan hte, akyu hpyi ai hte shi hpe si hkrung si htan kaw nna hkye la lu ai ahkaw ahkang nga ai ngu anhte ni hkam la ga ai. Raitim, shi nsa hti mat jang anhte ni asum jaw na hta kaga hpa n dang di ga ai. Si hkrung si htang hpe anhte ni tawt lai n lu ga ai. Si hkrung si htan hta lai nna matsan jam jau lam shagu hpe gaw mahtai tam hparan lu na hpe gaw kam nga ga ai.

Ndai laban na anhte na la lu sai kabu gara shiga gaw Capernaum mare na lahta tsang madang nga ai Jairus hta asak shi lahkawng (12) rai sai shayi sha langai mi nga ai lam, shi machyi kaba hkrum nna si wa mahkra rai nga ai hpe kawa e Yesu Madu kaw sa du nna shagrit shanem let dai kasha hpe shamai shatsai ya na matu hpyi nem tawng ban ai a marang e, shamai shatsai hkrum ai hte asak bai lu la ai lam rai nga ai.

“Yesu ndai lam naw tsun nga yang, Zairu a nta na masha nkau ni sa du nna, Na a shayi sha si mat sai. Dai sara hpe hpa rai naw shatsang nga na rai ta ngu mu ai” (Mk 5:35).

Yesu Madu gaw kaga kadai hpe mung n tsun ga ai ga hte shi hpe san ai, “Yesu mahtang, dai sa tsun ai ga hpe na ai rai tim hpa n nawn ya ai sha, Hkum hkrit et, kam sham ai myit sha rawng nga u, ngu nna tara jawng agyi wa hpe tsun wu ai” (Mk 5:36). Yesu Madu gaw yupra kaw na rawt n kam ai ma langai hpe zawn dai machyi taw nga ai ma hpe ta ladawn nna gang sharawt la ai. “Dai ma a lata hpe shi jum da nna, ‘Talihta Kum’ ngu wu ai (de a lachyum gaw Mahkawn ma e rawt u, ngu nna ngai tsun de ai nga ai re) (Mk 5:41).

San Marku a kabu gara shiga hpe Greek ga hku ka da ai rai nga ai. Raitim, Yesu Madu a prat hta ahkyak ai aten hta tsun ai ga si gaw Aramic ga si “Talithakum” ngu ai ga si hpe jai lang da nga ai.

Yesu Madu gaw ma hpe sha hpa lama ma jaw na matu mung hkang dat ai. Tsun ga nga yang, machyi taw nga ai dai ma hpe shanhte ni kaja wa sha nan bai madu lu sai lam, dai ma gaw kaja wa sha nan sak hkrung ai re lam, shawoi na zawn sha kaw si hpang gara ai lam lachyum hpe shadan shadawng ai rai nga ai.

Karai Kasang gaw si hkrung si htan hpe shabyin ai n rai

Ga shaka ningnan na Kabu Gara Shiga Laika hta Yesu Madu si mat sai marai masum hpe jahkrung sharawt ya ai hpe mu lu ga ai. (1) Zairu a shayi sha hpe sharawt ya ai (Mk 5:21-24, 35-43). (2) Na-in mare na gaida jan langai mi a ksha hpe jahkrung sharawt ya ai (Lk 7:11-17). (3) Matha hte Maria yan a kahpu hpe jahkrung sharawt ya ai (Yh 11:1-44).

Ndai mabyin gaw “Karai Kasang gaw si hkrung si htan hpe n hpan da ai lam shadan shadawng ai sakse ni rai nga ai.

“Karai Kasang gaw shinggyim masha ni n hten run mat u ga matu hpan da ai. Madu gaw shi a hkrang bung sumla hte maren hpan da ai”, (Hpaji 2:23)

“San Pawlu mung “Karai Kasang gaw kadai hpe rai ti mung shaga la nna shanhte chyeju jaw na matu daw dan sai hpang myit n galai chye ai wa rai nga ai,” ngu sakse hkam da ai. (Rom 11:29).

Shinggyim asak gaw Karai Kasang jaw ai manu dan dik htum chyeju sut gan rai nga ai. Si hkrung si htan lam a majaw Yesu kaja wa sha myit yawn nga ai. Shinggyim masha ni hta mara gade kaba ai hpe Madu chyu sha chye lu na re. Shinggyim masha gaw Kawa Karai Kasang a yaw sin ai lam hpe jahten taw nga ai.

Si hkrung si htan lam gaw mara a majaw nga wa ai rai nga ai. Nat satan gaw Adam yan Eve hpe gunglau nna Karai Kasang hpe ninghkap shangun lai wa ai. Mara gaw wenyi hte hkum hkrang lahkawng yan hpe si shangun lu nga ai. Tsun mayu ai gaw wenyi asak n nga jang hkum hkrang asak mung jasum kau na sha rai nga ai. “Nang gaw ga yun hte shachyaw da nga ndai majaw ga yun bai tai na rin dai hpe myit dum nga mu”, (Np.Nhp 3:19).

Adam yan Eve hpe Karai Kasang dai zawn tsun ai gaw dam jaw ai ngu lachyum n mai shapraw ga ai; matai htang ai ngu mung n mai myit la ga ai. Shan lahkawng a shut mara a majaw hkam sha ra ai akyu yawm lam she rai nga ai. Karai Kasang jaw

da ai wenyi asak hpe jasum kau ai rai yang shinggyim nsa (asak) hpe gara hku mung makawp maga da n lu ai. Mara gaw si shangun ai tuk (gung, labu) rai nga ai.

Yesu Madu gaw si hkrung si htan lam hpe la kau na matu mungkan ga de yu sa ai

Yesu Madu gaw mara a majaw jasum kau ai Karai jaw ai asak hpe shinggyim masha ni bai hkam la lu na matu si hkrung si htan lam hpe shawng jahten sharun kau ya ai. Shinggyim masha ni hta byin nga ai si ai lam hpe mung jahten kau ya ai.

Mara dat ya ai hte ana ahkra ni hpe mung shamai ya ai. Dai gaw hpang jahtum hta si du hpe dang kau lu ai kumla rai nga ai.

“Hpang jahtum na hpyen wa ngu ai si hkrung si htan gaw yen seng kau ai hkrum na ra ai,” ngu San Pawlu tsun da ai (1Kor 15:26).

Yesu Madu si du hpe gara hku awng dang kau ai rai?

Mahtai gaw Yesu Madu si hkam nna bai hkrung rawt ai a marang e si du hpe dang kau ai rai nga ai. Wudang ntsa si hkam ai a marang e shinggyim masha yawng mara hkyam sa hkam la lu ai. Yesu Madu a asak rai nga ai Karai Kasang gaw shinggyim masha yawng a matu rai nga ai.

Shinggyim masha ni hta wenyi asak hpe bai hkam la lu ai shaloi, shinggyim asak hpe ra kadawn sana n rai sai. Mara gaw shinggyim masha hpe si shangun ai. Yesu Madu gaw shinggyim masha ni hpe asak jaw ya ai.

Anhte Kashin Kamun Chyeju kumla hpe hkam la ai shaloi wenyi asak hpe lu la ga ai. Karai asak hte seng ai hpe Kashin Kamun Chyeju kumla hkam la ai shaloi teng sha bai hkrung rawt lu na rai ga ai.

Anhte a shinggyim asak hte seng ai hta si hkrung si htan hpe dang lu hkra naw shakut ra na ga ai. Hkristan Masha ni Kashin Kamun chyeju kumla hkam la sai raitim, garai n hkam la shi ai ni zawn sha shinggyim asak gaw naw si ra na rai nga ai.

Raitim Kashin Kamun hkam la ai shaloi anhte a masin salum hta wenyi e hkai shaprut da ai nli tum gaw pu si wa nna anhte a hkum hkrang mung bai hkrung rawt lu na rai nga ai. Dai majaw Kashin Kamun Chyeju kumla gaw shinggyim asak si ai hpe awng dang lu ai masat dingsat kumla ningnan rai nga ai.

Anhte si du hpe galoi aten hta awng dawm lu na rai?

Anhte si ai shaloi, wenyi asak rawng let si ai, shing n rai, Karai asak rawng let si ai rai yang si du hpe awng dawng lu na rai ga ai. Hkristan masha ni si wa maw ai shaloi Yesu Madu wudang ntsa e tsun ai ga hpe kahtap kahtap nna tsun ra ga ai. “Wa e, Na a lata de nye a wenyi ap ya de ai,” (Lk 23:46). Ma gaw kawa a lata hta shimlum lam lu ai hpe hkam sha let shi hkum hpe ap da ai zawn rai nga ai.

Satan gaw anhte si ai shaloi shi awng sai ngu myit la ai rai tim, shi mahtang hkrat sum mat ai. Si hkrung si htan lam hte jahtum nna sak hkrung ai lam hte ningnan bai hpang ai. Hkristan masha a matu gaw si hkrung si htan lam gaw htani htana asak rai nna sumsing chyinghka hku de sa ya hkum ai.

“Ngai gaw bai hkrung rawt ai lam hte asak hkrung ai lam rai nga nngai. Ngai hpe kam sham ai wa kadai mung, shi si mat ti mung, ahkrung nga na ra ai,” (Yh 11:26).

Anhte a prat hta mara hpe matut matut dang manga kau nna si du hpe awng dawm kau ra ai. Anhte a prat hta mai kaja lam hpe hkan shatup nna n hkru n kaja ai lam shagu hpe kau da let, hpang jahtum si ai nhtoi hta si du hpe awng dawng kau lu na re hpe chye ga ai.

“Madu Yesu gaw si mat nna bai hkrung rawt wa ai hpe anhte kam nga ga yang gaw, Yesu hpe kam sham nna si mat wa ai ni hpe mung Karai Kasang gaw Yesu hte rau shi hpang de woi wa na mara ai ngu nna anhte kam sham ga ai,” ngu San Pawlu tsun da ai (1Htesa 4:14).

Shawng na Hkristan ni gaw si mat sai ni hpe lup makoi da ai shara ni hpe “yup taw nga ai shara ni ngu lachyum rawng ai “Cemetaries” ngu ai ga si hpe lang ma ai. Si mat sai ni gaw Hkristu e sharawt na nsen hpe ala let yup ban sa nga ai ni rai nga ai.

“Ma gaw si ai n rai, shi gaw yup pyaw nga ai she re,” ngu Zairu a kasha hpe jahkrung ya ai shawng hta Yesu Madu tsun ai (Mk 5:39).

Tsaw ra gaw mara hte si hkrung si htan hta na shalawt ya ai tsi kaba rai nga ai

Masha langai ngai n chye nna tuk (gung, labu) hpe mayu hkrup ai rai yang tsi sara kaba gaw galang lata nan dai tuk hpe shaprai kau lu ai tsi lajang jaw ra ai.

Ndai laban na chyum mungga daw lahkawng hta San Pawlu gaw Palestine hta kawsi hpang gara hkum nga ai hpung masha ni hta ra kadawn ai garum shingtau lam ni hpe galaw na matu ndau saw shaga ya ai. “Nanhte gaw anhte a Madu Yesu Hkristu a chyeju hpe chye nga myit dai; Madu Yesu gaw shi sut su nga ai rai ti mung, nanhte a matu mara shi hkum nan hpe matsan masha shatai nu ai, shi a matsan mayan hkum ai a majaw nanhte sut su wa manit dai” (2Kor 8:9).

Yesu Madu gaw ja gumhpraw, shing n rai, madu da ai mungkan sut gan ni hpe garan jaw na matu mungkan ga de yu sa wa ai n rai nga ai. Htani htana asak hpe jaw na matu she du sa ai. “Lagut gaw, lagu na, sat na, hpya sha na, nga nna she sa ai. Ngai chyawm gaw, sagu ni asak hkrung lu na hte dai asak hpe nhpaw n-ya lu la mu ga ngu nna sa ring ngai,” (Yh 10:10).

Mara gaw teng man sak hkrung lam rai nga ai shinggyim masha hte Karai lapran na tsaw ra myit hpe jahten ya nga ai. Tsaw ra gaw teng man ai asak hpe jaw ya ai a marang e, mara hte si hkrung si htan hpe jahten sharun kau ya ai.

Wenyi asak hpe hkam la lu na hta ni htep ai htingbu wa hpe tsaw ra ai hta grau ai laknak n nga na sai.

“Kahpu kanau ni hpe n tsaw ra ai wa gaw dai si hkrung si htan lam a n-gun atsam kata e sha anga nga ai wa rai nga ai,” (1Yh 3:14).

“Dai rai nna, tsaw ra ai myit hta asak hkrung ai wa kadai rai ti mung, Karai Kasang hte langai sha tai nna nga nga ai, Karai Kasnag mung shi hte langai sha tai nna nga nga ai” (1Yh 4:16).

Akyu hpyi saga

Wa Karai Kasang e, Adam yan Eve a marang e mara hta hkrat sum nna si hkrung si htan hpe hkam sha ra ai anhte hpe asak bai jaw ya na matu Na Kasha shingtai Yesu Hkristu hpe mungkan ga de shangun dat nna si du hpe dang manga kau shangu nu ai hpe kam sham let, Yesu Madu jaw ya ai Tsaw ra myit hte dai mara hte si hkrung si htan lam ni hpe awng dang lu na atsam anhte hpe jaw ya rit. Anhte a Madu Hkristu a marang e hpyi nem nga ga ai. Amen.

Hkristu hta tsaw ra hkung ga ai kanu kawa tarahkaw sara/num ni hte nu wa hpu nau ni e, Pranwan Ladaw hta (13) ngu na laban rai nga ai.

Hti ang ai Ja Chyum Mungga ni gaw

Chyum Mungga Daw (1) – Hpaji 1:13-15, 23-24

Chyum Mungga Daw (2) – 2Kor 8:9,13-15

Kabu Gara Shiga – Mk 5:21-43

Ndai Ja Chyum Mungga ni hpe hti nna, hpawtni na nawku dawjau lamang ni hpe woi awn nga ga.